

Erkaklar reproduktiv tizimi morfologiyasi

Shodiyarova Dilfuza Saydullayevna

-Samarqand davlat tibbiyot universiteti gistologiya, sitologiya va embriologiya kafedrasida assistenti

Ortikova Yulduzxon Odilxon qizi

- Samarqand davlat tibbiyot universiteti tibbiy profilaktika fakulteti 504-guruh talabasi

Urug'donlar fiziologik faoliyati birinchi navbatda jinsiy funktsiyani ta'minlashga qaratilgan: spermatogenez, erkak jinsiy a'zolarining shakllanishi, ikkilamchi jinsiy xususiyatlarning rivojlanishi, jinsiy istak va potentsialning paydo bo'lishi va saqlanishi. Bundan tashqari, erkaklar jinsiy bezlari tananing o'sishiga, metabolizmiga va neyropsik holatiga ta'sir qiladi, erkak xarakterini rivojlanishi va saqlanishiga yo'naltiradi, tomir tonusini qo'llab-quvvatlaydi va hokazo. Urug'donlar patologik jarayonga (birlamchi yoki ikkilamchi) jalb qilinishi ularning gormonal funktsiyalarida o'zgarishlarga olib keladi, shuningdek, spermatogenezning buzilishiga olib keladi. Ammo klinikada har ikkala urug'don funktsiyalari o'rtasida har doim ham yaqin parallelizm mavjud emas. Masalan, ikkilamchi jinsiy xususiyatlardagi o'zgarishlarsiz azoospermiya holatlari mavjud: gonoreya va sifilitik orxoepididimit spermatogenezga zarar etkazadi, shu bilan birga ichki sekretiya saqlanib qoladi; Rentgen nurlanishi odamni bepusht qiladi, ammo jinssiz emas va ikkilamchi jinsiy xususiyatlarni o'zgartirishga olib kelmaydi.

Vas deferens - bu sperma uretraga tushadigan naychalar tizimidir. Vas deferens shilliq qavatining epiteliyasi spermani suyultiradigan va spermatozoidlarning saqlanib qolishi va kamolotiga yordam beradigan suyuqlik hosil qiladi. Urug'donning o'simtasi - bu sperma to'planadigan rezervuar. Prostat bezining sperma harakatini rag'batlantiruvchi va sperma biroz ishqoriy reaksiyasini ta'minlovchi ekzo va endokrin sirlari chiqariladi. Katta yoshli

erkaklarda prostata kasalliklari (adenoma, saraton va boshqalar) juda keng tarqalgan. Erkaklarning reproduktiv tizimining kasalligi hozirgi vaqtda tez rivojlanayotgan mustaqil fan - andrologiya mavzusidir.

Yumurtalik kasalliklari odatda buzilgan hujayra ichidagi funktsiyalar bilan birga keladi, bu esa og'ir endokrin kasalliklarga olib keladi.

Mikroskopning kichik kattalashishida prostata bezi tashqi tomondan zich biriktiruvchi to'qima kapsulasi bilan qoplanganligini ko'rish mumkin, unda qon tomirlari, yog 'va silliq mushak hujayralari joylashgan. Kapsuladan chuqur bezga septa chiqib ketadi, ular uni lobulalarga ajratadi. Lobulalar tarvaqaylab ketgan naycha-alveolyar bezlarning sekretor qismlaridan iborat bo'lib, ular bo'lim ichida har xil shaklga va notekis katlanmagan konturlarga ega. Sekretor qismlar kubik yoki prizmatik epiteliya bilan qoplangan. Ularning orasida silliq mushak hujayralari bo'lgan biriktiruvchi to'qima keng qatlamlari mavjud.

Foydalanish uchun adabiyotlar:

1. Asosiy adabiyotlar

1. To'xtaev Q.R. Gistologiya, sitologiya, embriologiya, Darslik. Toshkent. 2018 y.
2. Zufarov K.A. Gistologiya, Darslik. Toshkent. 2005 u.
3. Afanasev YU.I. Gistologiya, Uchebnik. Moskva. 2012 g.

5.2. Qo'shimcha adabiyotlar

4. Junkeyra L.K., Karneyro J. Gistologiya, Uchebnoe posobie. Moskva. 2009 g.
5. Tursunov E.A. Gistologiya, O`quv qollanma. I qism. Toshkent. 2010 u.
6. Tursunov E.A. Gistologiya, O`quv qollanma. II qism. Toshkent. 2011 u.
7. Ulumbekov E.A., Chelbyshev YU.A. Gistologiya, embriologiya, sitologiya, Uchebnik. Moskva. 2009 g.
8. Kuznetsov S.L., Mushkambarov N.N. Gistologiya, sitologiya i embriologiya, Uchebnik. Moskva. 2007 g.
9. Kuznetsov S.L., Mushkambarov N.N., Goryachkina V.L. Atlas po gistologii, sitologii i embriologii, Uchebnoe posobie. Moskva. 2011 g.

10. YUshkanseva S.I., Быков V.L. Gistologiya, sitologiya i embriologiya, Kratkiy atlas. Sankt-Peterburg. 2007 g.
11. Ross M.H., Palwina W. Histology, Atlas. 2011 y.
12. Jungueira L.C., Carneiro J. Basic Histology, Atlas. 2010 y.